

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland
Datum ingekomen vragen : 28 mei 2021
Datum GS-besluit : 6 juli 2021
Vragen nr. 63

Vragen van mevrouw **W. Koning-Hoeve** (CDA) over Vernatting percelen Burkmeer Waterland-Oost

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 28 mei 2021 door het lid van Provinciale Staten, mevrouw **W. Koning-Hoeve** (CDA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Samen met de CDA fractie Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) maken wij ons zorgen over de toekomst van de Burkmeer. De Burkmeer is een kleine droogmakerij in Waterland. Een uniek cultuurhistorisch stukje Waterland, met als kernkwaliteiten het contrast in verkavelingspatroon tussen de veenpolders en droogmakerijen, in combinatie met verschillen in hoogteligging van het maaiveld.

In de Omgevingsverordening valt de Burkmeer onder het BPL van Waterland. In bijlage 6 van de Omgevingsverordening worden de kernkwaliteiten genoemd. De kernkwaliteiten zijn volgens bijlage 6 het verkavelingspatroon en slotenpatroon waarbij de kleine droogmakerijen in het gebied (waaronder de Burkmeer) een rechthoekige verkaveling kent en waarvan de diepere ligging een contrast vormt met de veenweidepolders. De droogmakerijen hebben blijkens bijlage 6 een symmetrische opbouw, met een middenas en haaks daarop de verkaveling. Het contrast in verkavelingspatroon tussen de veenpolders en droogmakerijen, in combinatie met verschillen in hoogteligging van het maaiveld, draagt bij aan de unieke landschappelijke kwaliteit van het BPL Waterland aldus de tekst in bijlage 6.

Volgens de verordening zijn ruimtelijke ontwikkelingen die het verkavelingspatroon wijzigen of ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot het dempen en wijzigen van sloten en andere waterlopen een aantasting van deze kernkwaliteit.

Er zijn nu plannen om de Burkmeer te vernatten en er lisdodde op te gaan telen. Door de vernatting van percelen en verhogen van het peil gelijk met het maaiveld, ten behoeve van een pilot Lisdoddeteelt¹, wordt er verregaande afbreuk gedaan aan de kernkwaliteiten volgens de Omgevingsverordening. Het verkavelingspatroon en het slotenpatroon zal hierdoor worden aangetast.

Omdat het plan om de Burkmeer te vernatten zal leiden tot aantasting van de kernkwaliteiten van het BPL Waterland is het CDA-NH verbaasd dat GS de uitvoering van dit plan toestaat.

¹ [Pilot lisdoddeteelt in de Burkmeer - Gemeente Amsterdam](#)

Gezien het bovenstaande heeft het CDA de volgende vragen aan GS:

INLEIDING ANTWOORDEN

Het plan om de Burkmeer te vernatten om zodoende lisdodde te kunnen telen, is onderdeel van het InterBestuurlijk Programma (IBP) Vitaal Platteland (VP) Laag Holland. Doelstelling van het IBP VP is enerzijds het platteland op diverse onderwerpen een impuls geven middels allerlei projecten en pilots. Voor Laag Holland kan hierbij o.a. worden gedacht aan projecten gericht op het vergroten van de biodiversiteit, het verbeteren van de waterkwaliteit en het aanpakken van de bodemdaling en de klimaatopgave. Dit gebeurt zowel in de natuurgebieden, als ook op agrarische gronden.

Anderzijds is de doelstelling om als partijen (overheden, natuurbeheerders, agrarische organisaties) elkaar beter te vinden in de samenwerking en van de pilots en elkaar te leren.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Waarom is specifiek deze unieke plek gekozen voor de langdurige pilot lisdoddeteelt? Welke plekken zijn hiervoor nog meer overwogen en waarom zijn deze afgefallen?

Antwoord 1:

De gemeente Amsterdam heeft zich gemeld als trekker voor een deelproject in het IBP VP om een pilot met deze doelen binnen haar gemeentegrenzen te kunnen realiseren. Bodemdaling van veengebieden en verhoging van biodiversiteit raken aan twee, voor de gemeente Amsterdam, belangrijke transitie's. De eerste is de transitie naar een koolstofarme economie en de tweede naar een kringlooplandbouw die in evenwicht is met de natuur. Ook wil Amsterdam graag energiezuiniger bouwen in de stad.

In het onderzoek naar een geschikte locatie voor een dergelijke pilot is de gemeente Amsterdam uitgekomen op de Burkmeer. Dit heeft een aantal redenen. Ten eerste kan door de aanwezige veenlaag, deze pilot veel informatie opleveren over bodemdaling en verduurzaming. Ten tweede zijn de percelen in de Burkmeer volledig in het bezit van Amsterdam. Ten derde was er sprake van een aflopende gebruikersovereenkomst. Hierdoor kon een (nieuwe) ondernemer worden gevonden die lisdodde wil telen en op de markt brengen. Ten vierde is de afmeting van de Burkmeer (55ha) zodanig, dat de pilot representatieve gegevens op kan leveren.

Vraag 2:

Is GS het met ons eens dat de vernatting van de Burkmeer afbreuk doet aan de kernkwaliteiten van het gebied, conform bijlage 6 van de Omgevingsverordening? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is het toegestaan de kernkwaliteiten aan te tasten?

Antwoord 2:

Ten dele is hier sprake van afbreuk aan kernkwaliteiten en ten dele niet.

Het contrast tussen veenpolders en droogmakerijen blijft, mede door de aanwezigheid van een ringdijk en een ringvaart, in de toekomstige situatie bestaan. Ook de verschillen in maaiveldhoogte tussen de veenpolders en de Burkmeer blijven bestaan. Hier is geen sprake van afbreuk.

Het slotenpatroon van de polder zal daarentegen niet meer zichtbaar zijn. Ook zullen specifieke soorten weidevogels moeten uitwijken naar andere gebieden. Deze kwaliteiten verdwijnen.

Redenen waarvoor in deze polder deel wel en deels niet de kernkwaliteiten worden aangetast, zijn reeds in onze beantwoording bij vraag 1 aangegeven.

Vraag 3:

Maakt GS een verschil in het beoordelen van natuurontwikkelingsprojecten versus ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw of duurzame bedrijfsvoeringen binnen BPL, die beide de kernkwaliteiten aantasten?

Antwoord 3:

Nee, maar in het geval van de Burkmeer is geen sprake van een natuurontwikkelingsproject. De Burkmeer behoudt haar landbouwfunctie, met binnen deze functie een wijziging van paardenhouderij naar de natte teelt van lisdodde.

Vraag 4:

Wat is de rol van de gemeente Amsterdam en van de provincie in het participatieproces met de direct betrokkenen? Wanneer, hoe en door wie moeten zij in de ogen van GS van gedegen informatie worden voorzien en meegenomen in het gebiedsproces, voordat de provincie deze ontwikkeling kan goedkeuren?

Antwoord 4:

Het IBP VP kent twee doelstellingen. Zoals eerder beschreven is er de overkoepelende doelstelling van 'samenwerking' en 'van elkaar leren'. Hierin heeft de provincie een belangrijke rol. Op deelgebiedenniveau zijn andere partijen trekker. In het geval van deze pilot is dat de gemeente Amsterdam. De gemeente is verantwoordelijk voor het participatietraject. Zij vullen het participatietraject op eigen wijze in. Voor de pilot is er in januari een brief bij de omwonenden van de Burkmeer bezorgd en in februari een digitale informatiebijeenkomst geweest waarbij omgevingspartijen zijn uitgenodigd.

Het VP Laag Holland is - inclusief het deelproject Burkmeer- door GS goedgekeurd. Dit is middels een brief aan PS, d.d. 23 januari 2020 medegedeeld (kenmerk 1316639/1316651).

Vraag 5:

Is GS ervan op de hoogte dat de vernatting van de percelen verstrekkende gevolgen kan hebben voor het dierenwelzijn in het gebied, zoals voor de weidevogels? En wat moet er in de pilot bijvoorbeeld gedaan worden om te voorkomen dat bijvoorbeeld schapen te maken krijgen met klauwaandoeningen en andere gezondheidsproblemen?

Antwoord 5:

Ja. Voor de pilot zal het waterpeil worden opgezet, waardoor het gebied net onder water staat. De randen van het gebied blijven droog. Jaarlijks zal er steeds een stukje van de ontstane plasdrassituatie worden beplant met lisdodde. Op termijn, als de gehele polder conform plan is beplant met lisdodde, zullen bepaalde diersoorten, m.n. weidevogels, elders hun plek moeten zoeken. In Waterland is hier voldoende ruimte voor. Er komen echter dan andere soorten, o.a. moerasvogels, voor terug, die bij dit natte biotoop horen. Vanuit het oogpunt van biodiversiteit heeft de gemeente Amsterdam beperkingen van veldwerkzaamheden en gebruik van chemische hulpstoffen aan de ondernemer opgelegd.

De gemeente Amsterdam is niet voornemens om schapen in te zetten in deze polder.

Vraag 6:

Kan er meer onderzoek gedaan worden naar oplossingen om het gebied te behouden waaronder:

- Het versterken van de gebiedskennis door verdiepingsslag met deskundigen en gesprekken met gebruikers van het gebied

- Slim peilbeheer en proactief malen

- Meer peilvlakken realiseren

- Onderwaterdrainage toepassen.

Bent u bereid deze oplossingsrichtingen te onderzoeken en aan ons terug te koppelen wat de bevindingen zijn?

Antwoord 6:

Nee. De gemeente Amsterdam is grondeigenaar en er zijn geen andere grondgebruikers dan de reeds geworven ondernemer die de teelt en afzet van lisdodde op zich neemt.

De genoemde maatregelen in vraag 6 dragen meer bij aan het remmen van bodemdaling dan in het stoppen ervan. Deze pilot is wel gericht op het laatste en daarmee een belangrijke pilot in de zoektocht naar oplossingen om te komen tot het stoppen van bodemdaling in heel West-Nederland.